

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

DIRECTOR : D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR : I. N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Străinătatea : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

S U M A R

Raportul d-lui Președinte al tribunalului Vaslui adresat d-lui Ministru de justiție relativ la Legea portăreilor.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ :

Curtea de casație s. II : *Ițic Svartz cu Altër David* cu o observațiune de d. *Mihail G. Valerian*.

Curtea de apel din București s. II și Tribunalul Ilfov s. I : *Jean Braicoff cu Gustav Braicoff*, cu o observație de d. *D. Alexandresco*.

Raportul d-lui Președinte al tribunalului Vaslui adresat d-lui Ministru de justiție relativ la Legea portăreilor

Chestiunea reorganizării Corpului portăreilor este la ordinea zilei. D-l Art. G. Sion, portărel pe lângă tribunalul Iași a întocmit, în această privință, un proiect de lege, întovărășit de o expunere de motive, care arată foarte bine suferințele acestui corp. Astăzi, publicăm raportul d-lui președinte al tribunalului Vaslui și suntem convinși că actualul Ministru al justiției, care cunoaște toate neajunsurile acestui corp, va ști să profite de aceste lucrări spre a întocmi un proiect de lege care să răspundă la nevoile actuale și să asigure atât independența portăreilor, cât și mersul regulat al justiției. Eată raportul despre care este vorba :

Domnule Ministru,

În conformitate cu dispozițiunile art. 20 din legea pentru organizarea serviciului portăreilor, am onoare a vă comunica, în urma tuturilor inspecțiunilor ce am făcut oficiului portăreilor de pe lângă acest tribunal de la punerea în aplicare a acestei legi, m'am putut convinge, după cum v'am mai comunicat și prin raportul No. 19028 din 9 De-

cembrie anul expirat, cum că domnișii portăreii de pe lângă acest tribunal și exercită funcțiunile în chip mulțumitor, că percep taxele și aplică regulamentul asupra veniturilor și cheltuelilor corpului în conformitate cu această lege și regulament; și în fine că în raporturile lor cu publicul nu lasă nimic de dorit; ne-având în contră-le, nici o plângere orală sau scrisă de când am onoare a funcționa la acest tribunal.

Țin însă, Domnule Ministru, a vă semnala câte-va inconveniente ce presintă această lege și regulament.

În primul rând : imposibilitatea și dificultățile enorme ce presintă ținerea a patru-zeci de registre de către cancelaria corpului, pe care le impune regulamentul, și pentru a căror ținere regulată, se cere atâta întrebuințare de timp, în cât un portărel și un amplotat al corpului trebuie a fi ocupat zilnic cu ele, în loc de a se ocupa cu îndeplinirea altor sarcini și obligațiuni ale serviciului lor de agenți executori. Și acest inconvenient se resimte cu atât mai mult, cu cât că la acest tribunal ca și la cele mai multe altele, sunt numai două portăreii.

În al doilea rând : remunerarea portăreilor după cum v'am semnalat prin diferitele mele rapoarte, este atât de insuficientă în cât ei repartisându-se lunar numai cu câte 60—70 lei, vă puteți închipui că nu le ajunge nici pentru întâmpinarea strictului necesar, acest inconvenient provenind atât din lărgirea competenței judecătoriilor de ocoale în afaceri civile, cât și din restrângerea afacerilor în general.

Așa că dacă la unele tribunale și Curți ei se repartisează cu prisosință, cred însă în schimb, că la altele din ele se observă ca și la tribunalul de aici, această stare de plâns; și deci se impune modificarea legii și regulamentului din aceste puncte de privire.

Cred, Domnule Ministru, că în ceea ce privește răsplata muncii acestor funcționari a căror demnitate și prestigiu se cere a fi neclintite, mai ales

că aceste sarcini a început a se încredința titraților în drept, ar fi bine să li se fixeze salariul de către Stat, în schimbul vătămintelor lunare ce s'ar face la finele fiecărei luni de către toate corpurile de portare în tezaurul public a taxelor încasate. Cu chipul acesta cred că nici Statul nu ar fi împovărat, ci din contră dacă nu el ar profita cu un oare-care beneficiu material, ar profita din punctul de vedere moral, căci atunci s'ar recruta pe la aceste corpuri tineri titrați în drept, căroră pe lângă garanția morală, li s'ar putea cere și o oare-care garanție materială, având a servi această din urmă la împrejurarea că ei sunt și deposedați publici.

Primiți, vă rog, Domnule Ministru, asigurarea stimei și respectului ce vă păstrez.

Președinte, *Al. N. Viforeanu*

No. 6532

18 Aprilie 1901

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ (JURISPRUDENCE ROUMAINE)

Curtea de casație, secția II

27 Februarie 1901

Președenția D-lui Ch. Phérékyde, Conseiller
Ițic Schwartz cu Altër David

Traite.—Acțiune cambială.—
Apel.—Termen.—(Art. 34 din
Codul comercial ast-fel cum a
fost modificat prin legea din
Aprilie 1900).

Acțiunea cambială trebuind
a fi intentată și pentru plata
tratelor fie chiar neacceptate,
termenul de apel în asemenea
materie este cel prevăzut în
art. 349 din Codul comercial
ast-fel cum a fost modificat
prin legea din Aprilie 1900.

Cour de cassation, 2e chambre

27 Février 1901

Présid. de M. le Conseiller Ch. Phérékyde
Ițic Schwartz contre Alter David

Traites.—Action en recours.
Appel.—Délais.—(Art. 34 du
Code de commerce tel qu'il a
été modifié par la loi d'Avril
1900).

L'action en recours étant re-
cevable même lorsqu'il s'agit de
traites non acceptées, le délai
d'appel, en cette matière, est
celui prévu par l'art. 349 du
Code de commerce, tel qu'il a
été modifié par la loi d'Avril
1900, c'est-à-dire d'un mois à
dater du jugement.

Decisiunea 69/901. — Respins recursul făcut
de Ițic Schwartz contra sentinței comerciale a
trib. Suceava cu No. 22/900 dată în proces cu
Altër David.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut de d-l președinte
N. Mandrea;

Pe d-l avocat B. Cernea în desvoltarea motivului de
casare;

Pe d-l avocat Mihail Valerianu în combateri;

Deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Exces de putere, violarea art. 270, 273, 283 și 290

Cod. com., rea aplicare a art. 349 din legea din 1900,
violarea și rea interpretare a art. 92 din legea judecă-
toriilor de pace. Tribunalul constată că Altër David a
emis și tras o cambiă la ordinul său propriu asupra
lui Ițic Schwartz, nu a acceptat cambia, deci că n'a
putut deveni debitorul cambiei, și totuși admite, ca acest
act neacceptat de Ițic, care nu l'leagă, este față cu el
o cambiă și acțiunea intentată contra lui este o acți-
une cambială și numai judecând ast-fel ajunge a aplica
în speță art. 349 care fixează termenul de apel la o lună
de la pronunțare și respinge apelul lui Ițic Schwartz ca
tardiv, violând ast-fel citatele texte de lege, nesocotește
art. 92 din legea judecătoriilor de pace, care urma să
se aplice în speță și comite și exces de putere».

Având în vedere că e vorba de o cambiă trasă de
Altër David în ordinul său asupra lui Ițic Schwartz; că
această trată, neacceptată de Ițic Schwartz s'a protestat
și în urmă s'a intentat acțiune la judecătorul de ocol;
s'a condamnat Schwartz și acesta a făcut apel contra
cărței de judecată din 5 Iunie 1900 la 8 August 1900,
apel care s'a respins ca tardiv conf. art. 349 Cod. de
com. modificat prin legea din Aprilie 1900;

Considerând că acțiunea a fost intentată și judecată
de judecătorul de ocol ca acțiune cambială, că recu-
rentul știa aceasta, că pentru facerea apelului avea a
ține seamă de termenul prevăzut prin art. 349 Cod.
de com.;

Că din acest punct de vedere motivul are a fi respins
ca neîntemeiat;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul, etc.

Observațiune.—Decisiunea Inaltei Curți este
de mare importanță pentru lumea comercială,
căci stabilindu-se că o *trată neacceptată*, este o
cambie și i se aplică regulile prescrise de art.
349 Cod. com., comercianții cari ar avea să ia
de la alți comercianți, oareși-cari sume de bani
cu cont deschis, n'au de cât să traseze asupra
acestora, să protesteze *trata neacceptată* și să le
intenteze apoi o acțiune cambială, în virtutea
art. 349 Cod. com., adică cu termene urgente
fără drept de opoziție, termenul de apel curgând
din ziua pronunțării, iar nu din ziua comuni-
cării, când sentința s'a pronunțat în lipsa inti-
matului.

Pentru ca să se poată mai bine înțelege im-
portanța decisiunei Inaltei Curți, mai sus publicată,
vom arăta pe scurt atât faptele, cât și motivele
de drept pe cari s'au bazat instanțele de fond,
motive adoptate implicit și de către Inalta Curte
de casațiune.

Comerciantul Ițic Schwartz din București da-
tora o sumă de bani firmei Altër David S-sorî
din București, pe care însă nu voia să o achite,

Firma Altër David trasează atunci o trată asupra lui Schwartz plătibilă la Fălticeni unde Altër David are o sucursală. Îtic Schwartz refuzând de a accepta și achita trata, Altër David o protestează și intențiază la judecătoria din Fălticeni o acțiune cambială.

În ziua înfățișării, Îtic Schwartz, crezând că de oare-ce trata nu este acceptată nu poate fi condamnat până ce nu'l chiamă mai întâi personal la interogatoriū, nu se prezintă, iar firma Altër David obține condamnarea lui Schwartz la plata sumei în virtutea art. 270 și 349 C. com.

Îtic Schwartz așteptând citarea sa din nou pentru a fi chemat la interogatoriū, sau cel puțin comunicarea cărții de judecată pentru a face apoi opoziție, trece o lună de zile, și Altër David investește cartea de judecată cu formula executorie, în virtutea art. 349 Cod com. care spune că, în materie cambială, termenul de apel este de o lună și curge din ziua pronunțării sentinței.

Schwartz văzându-se urmărit, face apel la tribunal și susține că de oare-ce *trata* pe care se bazează Altër David *nu este acceptată* de dânsul, *nu* poate fi privită ca o cambie și cum deci nu i se poate aplica art. 349 Cod com., termenul de apel curge de la comunicare și de oare-ce cartea de judecată nu i s'a comunicat, este încă în termen de a face apel.

Tribunalul din Fălticeni a respins însă apelul lui Schwartz ca tardiv, și și motivează sentința în modul următor: «Conform art. 270 C. com. o trată este o cambie chiar *fără ca să fi fost acceptată* de către tras căci printre condițiunile esențiale ale unei trate nu se cere *semnătura trasului ci numai numele său firma sa*, și cum în specie trata cuprinde numele trasului, ea este valabilă și deci fiind o cambie i se aplică regulile prescrise de art. 349 Cod com.»

În contra acestei sentințe Schwartz a făcut recurs și Inalta Curte l'a respins pe motivul că Schwartz trebuia să știe că *acțiunilor cambiale se aplică art. 349 și deci avea a ține în seamă termenul prevăzut de acest articol.*

Scurta motivare a Inaltei Curți întărește motivele invocate de tribunalul din Fălticeni, și se stabilește dar, cu drept cuvânt, că, pentru ca o trată să aibă existența legală, nu este nevoie ca ea să fie acceptată de tras, fiind suficiente sem-

nătura trăgătorului și numele său firma trasului, ast-fel cum o cere art. 270 al. 8 și 9 Cod com. Inalta Curte revine ast-fel asupra jurisprudenței din 1893. (Vezi Bul. 1893, pag. 79, dec. 143).

Chestiunea de a se ști dacă o trată are vre-o valoare, nefind acceptată de către tras, a dat loc la multe discuțiuni în lumea juridică din străinătate, căci în comerțul d'acolo se obicinuește foarte mult sistemul de a încasa conturile deschise prin trate. Jurisprudența din Belgia este aproape unanimă în a recunoaște valabilitatea tratelor neacceptate, între comercianți, și Lyon Caen, tratând această chestiune, susține că valabilitatea acestor trate se bazează pe consimțământul tacit al debitorului comerciant, ca creditorul său, tot comerciant, să traseze asupra'i, valoarea ce'i datorează (Lyon Caen, t. IV, p. 170).

Mihail G. Valerianu

Curtea de apel București
secția II

14 Februarie 1901

Președinția D-lui I. Cerchez, Președinte
Gustav Jean Braicoff cu
Jean Braicoff

Filiațiune.—Posesiune de stat. Faptul că o persoană a dat îngrijiri unui copil, a asistat la prima sa comuniune, la confirmarea lui sub numele acelei persoane, calificarea copilului de fiu al său în scrisori.—Dacă îndreptățește pe acel copil să se pretindă fiu legitim al acelei persoane.

Filiațiune — Căsătorie.—Declarațiune făcută la ofițerul civil cum că decedata este femeia legitimă a cutărei persoane.—Când poate fi opusă acelei persoane.

Filiațiune. — Legitimătate. — Statut personal. — Legea ce o reglementează.—Copil de naționalitate belgiană.—Reclamațiune legitimată înaintea tribunalelor române.—Aplicarea legii belgiene.—Cum se poate dovedi legitimătatea. — (Art. 197 Cod. civ. belg.; art. 179 Cod. civ. rom.).

Căsătorie.— Proba căsătoriei

Cour d'Appel de Bucarest
2-e chambre

14 Fevrier 1901

Présidence de M. I. Cerkez, Président
Gustave-Jean Braicoff contre
Jean Braicoff

Filiation.—Possession d'état.—Le fait d'une personne d'avoir pris soin d'un enfant, d'avoir assisté à sa première communion et à sa confirmation, l'enfant portant le nom de cette personne, de l'avoir appelé son fils dans des lettres. — Si l'enfant peut y puiser le droit de prétendre qu'il est le fils légitime de cette personne.

Filiation.—Mariage.—Déclaration faite, par devant l'officier de l'état civil, que la défunte était la femme légitime de telle personne.

Filiation. - Légimité.—Statut personnel. — Quelle loi le réglemente. — Enfant de nationalité belge. — Action en légimité introduite devant les tribunaux roumains.—Application de la loi belge. — Comment on peut établir sa qualité d'enfant légitime. — (Art. 197 du Code civil belge; art. 179 du Code civil roumain).

Mariage. — Preuve du ma-

efectuată în străinătate. — Proba ei după codul rus. — (Art. 27 și 28, secția III, cap. I din Codul civil rus).

1. Faptul că o persoană a dat îngrijiri unui copil în timpul copilăriei sale, că a asistat la prima sa comuniune religioasă și la confirmarea lui sub numele acelei persoane, precum și ori-ce scrisori i-ar fi adresat acelui copil numindu-l în ele fiul său, lipsite de celelalte condiții cerute de lege, nu îndreptățesc pe acel copil să ia calitatea de fiu legitim al acelei persoane.

2. Declarațiunea făcută înaintea ofiterului stărei civile, pentru decesul unei femei, că acea femeie este soția legitimă a cutărei persoane, nu poate fi opusă acestei persoane dacă n'a fost făcută de dânsa.

3. Cestiunea de a se ști dacă un copil este sau nu legitim, este evident referitoare la starea civilă a unei persoane, și dar legislația care regulamentează această stare trebuie de asemenea a regulamenta și admisibilitatea probelor care pot fi invocate în sprijinul pretențiunilor rivale, și această legislațiune nu poate fi de cât legea lui personală.

Ast-fel copilul de naționalitate străină, cum ar fi cea belgiană, care pretinde a-și dovedi înaintea tribunalelor române filiațiunea sa legitimă față de pretinsul său tată domiciliat în România, independent de naționalitatea pretinsului său tată, legislațiunea belgiană trebuie aplicată pentru stabilirea filiațiunei sale, căci interesul său este direct în cauză. După legislațiunea belgiană, ca și după legislația română, legitimitatea nu se poate dovedi, când părinții sau unul din ei sunt în viață, de cât prin prezentarea actului de căsătorie, fiind dispensat de aceasta copilul ce ar pretinde filiațiunea sa legitimă când ambii părinți ar fi încetați din viață și dânsul ar avea o posesie de stat de copil legitim, necontrazisă prin actul de naștere.

4. Proba căsătoriei făcută în țară străină se face după legea țării din acea localitate.

riage contracté à l'étranger. — Preuve du mariage d'après le Code russe. — (Art. 27 et 28, section III, chapitre I du Code civil de Russie).

1. Le fait d'une personne d'avoir pris soin d'un enfant, de l'avoir fait élever, d'avoir assisté à sa première communion et à sa confirmation, — l'enfant portant le nom de cette personne, — de l'avoir appelé son fils dans des lettres à lui adressées, n'autorise pas l'enfant, en l'absence des autres conditions requises par la loi, de s'attribuer la qualité de fils légitime de cette personne.

2. La qualification d'épouse légitime d'un tel, donnée à une femme, lors de son décès, dans la déclaration faite à l'état civil, n'est pas opposable au prétendu mari, s'il est étranger à cette déclaration.

3. La question de savoir si un enfant est ou non légitime, touchant à son état civil, pour décider si les preuves proposées à l'appui de ses prétentions sont ou non admissibles, il faut se reporter à la loi qui régit cet état, c'est-à-dire à la loi personnelle de l'enfant.

Ainsi, lorsqu'un enfant de nationalité étrangère, belge, par exemple, voudra prouver, devant les tribunaux roumains, qu'il est le fils légitime de telle personne, domiciliée en Roumanie, son intérêt à faire cette preuve étant direct, c'est la loi de son statut personnel, en l'espèce la loi belge, qu'il faudra consulter pour savoir comment devra être administrée cette preuve, et cela quelle que soit la nationalité du prétendu père. Dans la législation belge, tout comme dans celle qui est en vigueur en Roumanie, la qualité de fils légitime ne peut être établie, du vivant des parents ou de l'un d'eux, que par la production de l'acte de mariage; est dispensé de faire cette preuve, l'enfant, dont les parents seraient morts, et qui aurait une possession d'état d'enfant légitime, non contredite par son acte de naissance.

4. La preuve du mariage célébré en pays étranger doit être faite conformément aux lois de ce pays.

Ainsi, la preuve du mariage,

pretinde a se dovedi a fost efectuată în Rusia, proba ei se face după Codul civil al imperiului rusesc după care căsătoriile se dovedesc prin inscripția lor în registrele parohiei, și în cas de insuficiență a acestei probe, sunt admisibile între altele și depunerile sub prestare de jurământ ale martorilor asistenți la efectuarea căsătoriei.

Așa dar, pentru a se putea admite înaintea tribunalelor române proba testimonială pentru dovedirea unei căsătorii efectuată în Rusia, trebuie să se prezinte înaintea justiției un act de căsătorie în formele mai sus arătate, dar din care n'ar rezulta într'un mod suficient faptul ce se cere a se dovedi, sau când cel puțin s'ar prezenta un act oare-care emanat de la autoritatea parohială din localitate, prin care s'ar arăta fie că în timpul ce se pretinde că s'a celebrat căsătoria nu s'au ținut regulat asemenea registre, fie că ele s'au distrus prin vre-o împrejurare oare-care, fie în fine că s'au căutat în acele registre și în ele nu s'a găsit trecut pretinsa căsătorie, căci numai în asemenea cas s'ar face verosimilă alegația celui ce voeste a dovedi căsătoria că în localitatea unde s'ar fi efectuat acea căsătorie nu s'au ținut regulat registrele căsătoriei, și prin urmare admiterea probei testimoniale spre a se dovedi mai întâi neînerarea regulată la o epocă oare care a registrelor parohiale de căsătorie și în urmă celebrarea pretinsei căsătorii.

que l'on prétend avoir été célébré en Russie, devra être faite, selon les prescriptions du Code civil russe, par la production d'un extrait du registre dans lequel tout acte de mariage est inscrit par le curé de la paroisse, et, en cas d'insuffisance de cette preuve, par l'audition sous serment, des témoins du mariage.

Donc, pour que l'existence d'un mariage célébré en Russie puisse être prouvée par témoins devant les tribunaux roumains, il est de toute nécessité que l'on produise, au préalable, un acte de mariage, qui ne serait pas de nature à prouver le fait allégué, ou, tout au moins, un acte quelconque, délivré par l'autorité paroissiale locale, duquel il résulterait qu'à l'époque où l'on prétend placer la célébration du mariage les registres n'ont pas été régulièrement tenus, ou qu'ils ont été détruits à la suite d'un événement quelconque, ou bien, enfin, que, malgré toutes les recherches, le prétendu mariage n'a pas été trouvé inscrit dans lesdits registres; c'est à cette seule condition que l'allégation du demandeur: à savoir que les registres n'auraient pas été régulièrement tenus dans la localité de célébration du mariage, pourrait être vraisemblable et que, par suite, serait admissible la preuve testimoniale tendant à établir en premier lieu l'irrégularité de la tenue des registres de mariage à une époque déterminée, et, en second lieu, la célébration des prétendues épousailles.

Decisiunea civilă No. 34

S'au ascultat: d-nii avocați I. Rădoși și C. Nacu din partea oponentului Gustav Braicoff în susținerea opozițiunei și pe d-nii avocați Toma Stelian, D. Giani și C. Stoicescu din partea intimatului în combateri.

Curtea deliberând,

Având în vedere opoziția făcută de Gustav Braicoff contra decisiunei No. 15 din 26 Ianuarie 1900 a acestei secțiuni prin care decisiune admitându-se apelul făcut de Jean Braicoff contra sentinței No. 590 *) din 9 Octombrie 1898 a tribunalului Ilfov, secția I și în consecință și acțiunea acestuia, constată că oponentele Gustav Jean zis și Braicoff nu este fiu legitim al intimatului Jean Braicoff;

Ascultând pe părți în conclusiunile lor orale și scrise;

Având în vedere că din actele aflate în dosarul cauzei

*) A se vedea această sentință publicată în acest număr la pag. 262, (N. R.)

și din cele prezentate de părți se constată că intimatul Jean Braicoff prin petițiunea înregistrată la No. 9532 din 18 Martie 1898 a chemat în judecată pe oponentul Gustav pretins Braicoff spre a-l contesta filiațiunea legitimă, de oare-ce nici odată nu l-a recunoscut-o, ci din contră tot-d'auna a protestat contra unei asemenea însușiri; că tribunalul Ilfov secția I, prin sentința No. 590 din 9 Octombrie 1898 declinandu-și competența de a judeca această afacere pe motiv că reclamantele nu domiciliază în circumscripțiunea acestui tribunal, dânsul a făcut apel și Curtea prin decisiunea No. 15 din 26 Ianuarie 1900 găsește acest declinatoriū nefondat și evocând fondul l' admite apelul în lipsa oponentului și constată că acesta nu este fiul legitim al lui Jean Braicoff, că în urmă Gustav Jean zis și Braicoff nemulțumit pe această decisiune a făcut opozițiunea de față;

Având în vedere că la 17 Martie 1898 oponentul Gustav de Poorter zis și Gustav Jean Braicoff prin o petițiune dată oficerului stărei civile din București, cu ocasiunea căsătoriei contractate de intimatul Jean Braicoff se opune la această căsătorie sub cuvânt că el ar fi fiul legitim al acestuia, care a fost soț legitim al mamei sale Marie Têrèse încetată din viață; că atunci văzând intimatul intenția oponentului de a-l aroga un nume și o calitate ce nu avea, intență această acțiune în contestație a pretinsei sale calități de fiu legitim;

Având în vedere că oponentele pretinde a avea posesiunea de stat de fiu legitim al intimatului, deducând-o din următoarele acte: 1) că de mic copil a fost tratat ca copilul acestuia; că acesta a suportat toate cheltuelile lui de studiu și că a făcut prima comuniune ca fiu al intimatului fiind și confirmat în această comuniune religioasă sub același nume; 2) Că a avut două surori mai mari de cât dânsul pe care oponentul le-a tratat ca fiecele sale asistând ca părinte la căsătoriile lor; 3) Că la moartea d-nei Marie Têrèse de Poorter s'a făcut declarațiune că ea ar fi fost soție legitimă a lui Jean Braicoff intimatul; 4) O scrisoare semnată de Jean Braicoff adresată oponentului și prin care l' numește fiul său; și în fine trei procese verbale ale oficerului stărei civile din Brăila relative la niște prelinse acte respectoase, făcute de Victoria sora oponentului către intimat cu ocasiunea căsătoriei ei; că în subsidiar pentru complectarea probei pretinsei sale posesiuni de stat invoacă proba testimonială;

Având în vedere că orî care ar fi fost îngrijirile date de intimatul Jean Braicoff oponentului în timpul copilăriei sale și faptul că a asistat la prima sa comuniune religioasă și la confirmațiunea lui sub numele de Gustav Braicoff ca și orî-ce scrisori l' ar fi adresat sub numele de fiul său, toate acestea, lipsite de celelalte condițiuni cerute de lege, nu-l îndreptățește a-l lua calitatea de fiu legitim al intimatului; că asemenea din examinarea actelor rezultă că este inesact că intimatul ar fi asistat și participat la căsătoria sorei oponentului efectuată la Liban și că ar fi semnat actul ei de căsătorie; că în fine la moartea mamei oponentului, nu intimatul a făcut declarațiune la oficerul stărei

civile ci alții, așa că orî ce declarațiune va fi făcut această nu l' privește pe dânsul;

Considerând că din actul de naștere al Mariei Têrèse de Poorter, recunoscută de oponent ca mama sa, se constată că dânsa este născută în Gand la 3 August 1823, ca fiică a lui François Jean de Poorter și a soției sale Sophie Stepman; din actele de naștere ale d-lor Emma de Poorter născută în Gand la 1847 și ale celei-lalte surori a oponentului Victoria de Poorter născută tot în Gand la 1854 se constată că ele sunt fiice naturale ale Mariei Têrèse de Poorter; din actul de naștere al oponentului Gustav Jean de Poorter se dovedește că el este născut tot la Gand la 12 Septembrie 1857 ca fiu al Mariei Têrèse de Poorter fără să se arate că are vre un tată legitim; din actul liberat de oficiul parohial Româno-catolic din Orșova, cu ocasiunea căsătoriei oponentului se constată că el este fiu ilegitim al Mariei de Poorter și cu care ocazie el a declarat că nu are tată; din pașportul de la 2 Martie 1898 liberat de legațiunea belgiană oponentului și soției sale, se constată că el era cunoscut și semna sub numele de Gustave de Poorter; în fine din mărturisirea oponentului făcută înaintea tribunalului Ilfov, secția III, dosarul No. 3616/98 și sentința aceluiași tribunal No. 343/99 în procesul cu Kaner se constată că dânsul nu este Braicoff ci de Poorter;

Având în vedere toate acestea reese neîndoios că oponentele nu are posesiune de stat de fiu legitim al intimatului, ci din contră starea sa civilă nu poate fi de cât aceea de fiu al Mariei Têrèse de Poorter;

Considerând că cestiunea de a se ști dacă un copil este sau nu legitim, este evidentamente referitoare la starea civilă a unei persoane;—așa dar legislația care regulează această stare, trebuie a reglementa asemenea și admisibilitatea probelor care pot fi invocate în sprijinul pretențiunilor rivale, și această legislațiune nu poate fi de cât legea lui personală;

Considerând în specie că orî care ar fi naționalitatea lui Jean Braicoff, este constant însă că aceia a oponentului este cea belgiană, așa că această legislațiune trebuie aplicată pentru stabilirea filiațiunei sale, căci interesul acestuia este direct în cauză;

Considerând toate acestea urmează că chiar dacă am admite că oponentele ar dovedi într'un mod suficient, fie prin sus arătatele acte și presupțiuni, fie prin arătările martorilor ce invoacă în un mod subsidiar pentru complectarea acestora, pretinsa sa posesie de stat, totuși această posesie de stat nu l' ar fi suficientă spre a putea invoca calitatea de fiu legitim al oponentului; în adevăr, după legea belgiană, art. 197, ca și după legea noastră art. 179 C. civ., legitimitatea nu se poate dovedi, când părinții sau unul din ei sunt în viață, de cât prin prezentarea actului de căsătorie, fiind dispensați de aceasta numai când ambii părinți ar fi încetați din viață și copii ar avea o posesie de stat de copii legitimi, necontrazisă prin actul de naștere, cea ce nu este în specie, căci unul din prelinși părinți, intimatul, este în viață iar actul de naștere al oponentului este în contrazicere cu pretinsa sa posesie de stat;

Având în vedere că oponentul pretinde că Jean Brai-

soff s'a căsătorit cu mama lui la Kovno provincia rusească Kurland la anul 1855 și pentru că nu poate prezenta actul de căsătorie cere proba testimonială spre a dovedi atât neținerea regulată a registrelor de căsătorie în acea localitate pe timpul acela cât și celebrarea căsătoriei;

Având în vedere că proba unei căsătorii făcută în țară străină se face după legea țării din acea localitate, adică în specie după legea imperiului rusesc în vigoare la acea dată (*locus regit actum*);

Având în vedere că după art. 27, secția III, Cap. I al Codicelui civil rus, căsătoriile se dovedesc prin inscripția lor în registrele parohiei; iar art. 28 prescrie că în cas de insuficiență a acestei probe sunt admisibile între altele și deposițiunile sub prestare de jurământ ale martorilor asistenți la facerea căsătoriei;

Considerând dar că din interpretarea acestor texte de lege reese că proba testimonială nu este admisibilă de cât numai când s'ar prezenta justiției un act de căsătorie în formele mai sus arătate; dar din care n'ar rezulta într'un mod suficient faptul alegat de oponent, sau când cel puțin s'ar prezenta un act oare care emanat de la autoritatea parohială din localitate, prin care s'ar arăta fie că în timpul acela nu s'au ținut regulat asemenea registre, fie că ele s'au distrus prin vre o împrejurare oare care; fie în fine că s'au căutat acele registre și în ele nu s'au găsit trecută pretinse căsătorie; — căci numai așa s'ar face verosimilă și probabilă alegația oponentului că în acea localitate nu s'au ținut regulat registrele căsătoriei și prin urmare admiterea probei testimoniale spre a dovedi mai întâi menținerea regulată la acea epocă a registrelor parohiale de căsătorii din Kovno și în urmă celebrarea pretinse căsătorii a mamei sale cu pretinsul său tată, intimatul Jean Braicoff;

Că, a admite această probă fără a se arăta cea mai mică probabilitate de adevăr în cele pretinse de oponent este a trece peste marginile legii imperiului rus și a'i nesocoti cu totul dispozițiunile sale;

Considerând în fine că a'i mai acorda un termen oponentului a ne aduce un asemenea act după ce i s'a acordat mai multe amânări sub pretext de a prezenta chiar actul de căsătorie, este inutil, căci dânsul nu arată că ar putea aduce un asemenea certificat și apoi este a'i da mai mult de cât cere, căci în adevăr nici dânsul nu mai solicită o asemenea amânare.

Pentru aceste motive, redactate de d. consilier M. Iulian, Curtea, respinge opoziția făcută de Gustav Jean Braicoff, etc., etc.

(ss) Al. D. Dohriceanu, M. Iulian, At. Atanasovici.

Opiniune

Suntem de părere că mai înainte de a ne pronunța asupra cererii d-lui Gustav Braicoff de a se asculta martorii în stabilirea căsătoriei tatălui său Jean Braicoff cu Maria de Poorter, să se oblige Gustav Braicoff a aduce un certificat de la autoritățile locale cum că registrele de căsătorie din anul 1855 în provincia Kurland (Rusia) a fost ținute într'un mod insuficient.

(ss) I. Cerceș, N. Budișteanu.

Tribunalul Ilfov, secția I

9 Octombrie 1898

Președenția D-lui Ștefănescu, Pr.-Președ.
Jean Braicoff cu Gustav pretins Braicoff

Competință. — Acțiune de statut personal. — Instanța la care trebuie introdusă.

Acțiunile de statut personal trebuie introduse la domiciliul necontestat al piritului fiind-că sunt acțiuni personale mobiliare.

Tribunal d'Ilfov (Bucarest)

1-e Chambre

9 Octobre 1898

Presidence de M. Stefanescu, Pr.-Presid.
Jean Braicoff contre Gustave prétendu Braicoff

Compétence. — Actions de statut personnel. — Devant quelle instance elles doivent être introduites.

Les actions de statut personnel, étant personnelles et mobilières, doivent être introduites devant le tribunal du domicile non contesté du défendeur.

Sentința civilă No. 590

S'au ascultat: d-nii avocați D. Gianni și I. St. Brătianu din partea reclamantului Jean Braicoff în desvôllarea motivelor acțiunii sale și d-nii avocați V. Lascăr și I. Rădoi din partea intimatului Gustav pretins Braicoff;

Tribunalul,

Având în vedere acțiunea intentată de Jean Braicoff prin petiția înregistrată la No. 9533 din 18 Martie 1898 contra lui Gustav pretins Braicoff;

Ascultând susținerile ambelor părți;

Considerând că acțiunea de față fiind o acțiune de statut personal urmează a fi introdusă la domiciliul pârâtului necontestat fiind că este o acțiune personală mobilă;

Considerând că reclamantele nu dovedește prin nici un act că pârâtul domiciliară în circumscripția acestui tribunal și nici cel puțin că s'ar are reședința în această circumscripțiune; că din contră pârâtul cu actele exhibate stabilește că într'un timp a domiciliat în județul Mehedinți, că apoi s'a stabilit în orașul Orșova (Austria) și în cele din urmă în orașul Brașov (Transilvania);

Considerând că din momentul ce pârâtul nu are domiciliul în această circumscripțiune, independent de a se cunoaște care este adevăratul său domiciliu din toate cele arătate de dânsul, acțiunea este rău introdusă înaintea acestui tribunal și excepțiunea de necompetență devine fondată;

Considerând că de și reclamantele susține că cu ocasiunea petițiunei date de pârât oficerului stărei civile din București, pârâtul și-a ales domiciliul în capitală, str. Plevencei 151, totuși orî cum s'ar privi acea petițiune, chiar ca o opozițiune la căsătorie, acel domiciliu ales era ales numai în vedere pentru rezolvarea acelei pretinse opozițiuni.

Pentru aceste motive, tribunalul declină competența a judeca procesul intentat de Jean Braicoff contra d-lui Gustav pretins Braicoff.

(ss) Gr. Ștefănescu, N. C. Schina.

Observație. — Decisia Curței din București mai sus reproducă curmând o chestiune de drept internațional, își are însemnătatea sa, și

ca atare, merită câte-va cuvinte de observație.

Procesul pe care l'a judecat Curtea, dând o soluție satisfăcătoare, era relativ la filiațiunea legitimă a unui străin, și chestiunea era de a se ști după care lege trebuia să se reguleze filiațiunea în specie. Regulele relative la dovedirea filiațiunei nefiind aceleași în toate țările, și unele legislațiuni cerând pentru aceasta un act de naștere, ear altele mulțămindu-se numai cu un act de botez sau cu o simplă posesiune de stat⁽¹⁾, ușor se poate ivi un conflict în această privință.

Presupunând că procesul se judecă într'o altă țară de cât acea la care aparțin părțile, precum era în specia judecată de Curtea din București, chestiunea este de a se ști după care lege se va determina filiațiunea legitimă a copilului, după legea țerei în care se judecă procesul (*lex fori*), sau după legea personală a părților? Curtea din București răspunde cu drept cuvânt că legitimitatea copilului implicând o chestiune de stat, trebuie să se reguleze după legea lui personală, care cârmuește și admisibilitatea probelor ce pot fi invocate în sprijinul pretențiilor rivale.

Această soluție, admisă de vechii autori, precum d'Argentré, Boullenois, Bouhier, etc.⁽²⁾, consacrată în termeni expresi de unele legislațiuni străine⁽³⁾, admisă și astăzi de aproape unanimitatea autorilor⁽⁴⁾, este singura juridică, pentru

(1) În Anglia, dovada filiațiunei legitime nu este supusă nici unei regule positive, și tribunalele au, în această privință, o putere suverană de apreciere. În lipsa unui act de naștere sau a posesiunii de stat, filiațiunea legitimă poate să rezulte din hârtiile casnice ale copilului sau ale familiei, din enunțările cuprinse într'un testament, etc. Cpr. A. Weiss, *Tr. th. et pratique de dr. internat. privé*, IV, (Paris, 1901), p. 5. C. Martinique. Sirey, 78. 2. 238. Veđi și J. Clunet, anul 1886, p. 585.

În Spania, posesiunea de stat constantă înlocuește actul de naștere sau actul autentic (art. 116 Cod. civ. din 24 Iulie 1889). Tot în acest sens este redactat și art. 114 din Codul civil portughez de la 1 Iulie 1867.

(2) Veđi citațiile din acești autori în Weiss, *op. cit.*, p. 13. *Idem*. Duguit, J. Clunet, anul 1885, p. 354 urm.

(3) Veđi art. 8 din legea federală elvețiană de la 25 Iunie 1891 (*Annuaire de législ. étrangère*, anul 1891, p. 668). Art. 8 din legea de introducere a noului Cod german (*Einführungsgesetz*) prevede că filiațiunea legitimă a copilului este cărmuită de legea germană, de câte ori bărbatul mamei era german în momentul nașterii, fără a dice nimic despre copilul femeii a căruia bărbat era străin, însă autorii sunt de acord pentru a aplica în specie prin analogie art. 18, adică legea străină la care aparținea bărbatul în momentul nașterii. Veđi I. Keidel, J. Clunet, anul 1899, p. 243 (*Le droit international privé dans le nouveau Code civil allemand*). Weiss, *op. cit.*, p. 13, nota 4.

(4) Cpr. A. Weiss, *op. cit.*, IV, p. 12 urm. Aubry et Rau, I, § 31, p. 135 (ed. a 5-a). Despagnet, *Dr. internat.* (ed. a 3-a, 1899), 271. Laurent, *Dr. internat.*, 244. Asser et Ri-

că, după cum dice Asser⁽⁵⁾, proba este inseparabilă de însuși dreptul ce ea este menită a stabili. Mijloacele de probă, dice acelaș autor, trebuie să fi determinate încă de la început, *a priori*; ele nu pot atârna de locul mai mult sau mai puțin fortuit unde se judecă procesul⁽⁶⁾. Numai *forma* probei, aparținând procedurii, se regulează după legea țarei în care se judecă procesul (*lex fori*)⁽⁷⁾. În baza acestor principii s'a decis că filiațiunea legitimă a unui American din Statele-Unite se poate dovedi prin atestarea a doi martori și a medicului său moașei care a asistat la nașterea lui⁽⁸⁾.

Remâne însă bine înțeles că dovezile admise de legea străină pentru stabilirea sau contesta-rea filiațiunei vor fi respinse, de câte ori ele vor fi contrare ordinii publice. Ast-fel, un străin n'ar putea, în baza legii sale naționale, să tăgăduască paternitatea copilului său în România pentru neputință firească sau organică, *trupească*, după cum impropriu o numește textul nostru (art. 287), legea noastră, ca și acea franceză, neadmițând, în

vier, *Dr. internat.*, 56, p. 123 a traducerei Schina. Fœlix-Demangeat, *Dr. internat.*, I, No. 33, p. 82. Vincent et Pénaud, *Dictionn. de dr. internat.*, V^o *Paternité et filiation*, 1. P. Fiore, *Diritto internaz. privato*, 135, p. 191 (ed. ital. din 1874, Firenze). Duguit, J. Clunet, anul 1885, p. 359, etc. Veđi însă Brocher, *Cours de dr. internat. privé*, I, p. 309, care aplică, în specie, legea locului unde se judecă procesul (*lex fori*), sub cuvânt că judecătorii n'ar putea să admită o dovadă pe care o respinge legea în numele căreia el distribuie justiția. Această din urmă părere este însă inadmisibilă și ea este foarte bine combătută de Weiss, *op. și loco supra cit.*

(5) Asser et Rivier, *op. cit.*, No. 79, p. 165 a traducerei Schina.

(6) *Op. și loco supra cit.* — În baza acestor principii, care ni se par incontestabile, cu toate că ele au fost contestate de unii, se decide în genere că proba testimonială va fi admisibilă în România pentru dovedirea unei convențiuni a cărei sumă ar fi mai mare de 150 lei, dacă convenția s'a încheiat în o țară în care proba testimonială este admisă fără nici o restricție, de exemplu, în Austria (art. 883 C. austr.), în Portugalia (art. 2506 C. civ.) în Spania (art. 1244 C. spaniol), în Germania (Cod. de proced. civ. din 1877. Cpr. Alex. Degré, *Dreptul* din 1895, No. 64), etc. Veđi în acest sens, Massé, *Dr. comm.*, II, 770. Bonnier, 933. Laurent, *Dr. internat.*, VIII, 37 urm. T. Huc, I, 174 Aubry et Rau, I, § 31, p. 170 (ed. a 5-a). Fœlix-Demangeat, *op. cit.*, I, 233. P. Fiore, *op. cit.*, 319. Weiss, *Tr. élément. de dr. internat.*, p. 810 (ed. a 2-a). Cas. fr. *Dreptul* din 1881, No. 4. Sirey, 80. I. 413. D. P. 80. 1. 447. C. Amiens. J. Clunet, anul 1900, p. 977. — *Contra*. Mittermaier, *Archiv für civilistische Praxis*, t. 13, p. 315 urm.

(7) Asser, *op. cit.*, 80, p. 166 a trad. Schina. Weiss, *op. cit.*, IV, p. 12. Acest din urmă, autor trimete pentru dezvoltarea chestiunii la t. V, care n'a apărut încă.

(8) Cpr. C. Paris. Sirey, 73. 2. 177. D. P. 73. 2. 59. Despagnet, *Dr. internat.*, 271, p. 553 (ed. a 3 a, 1899).

această privity, de cât neputința accidentală, din cauza scandalului la care ar da loc procesele în care s'ar invoca o neputință organică sau firească, după cum o numește Codul francez (art. 313) ⁽⁹⁾.

Prin urmare, Curtea din București a aplicat, în specie, adevăratele principii de drept, admitând că filiațiunea se determină după legea personală a celui care o reclamă.

Filiațiunea legitimă atârând de căsătoria părinților, reclamantul, în specie, Gustav Braicoff, trebuia să dovedească că tatăl său a fost căsătorit cu muma sa. Ori, căsătoria fiind, în specie, celebrată în Rusia, la Kovno, provincia Kurland, neapărat că ea nu putea fi dovedită de cât conform legilor rusești, fiind-că, după aceste legi, ea a trebuit să fie celebrată (*locus regis actum*) ⁽¹⁰⁾. Naște deci întrebarea: care sunt formele căsătoriei după legea rusească? Eată ce găsim în această privity în tratatul de drept internațional a d-lui André Weiss, t. IV, p. 11, operă apărută numai de câte-va zile, însă cunoscută cititorilor noștri prin darea de seamă ce am făcut în coloanele acestui ziar ⁽¹¹⁾.

«Dovada legitimității se va face în genere prin certificate emane de la autoritățile bisericești, după registrele a căror depozitari ei sunt. În lipsa unor asemenea acte, judecătorii pot să-și formeze convingerea din alte documente, precum actele în care se constată spița neamului (*les tableaux généalogiques*), registrele de catagrafie (*les registres de recensement*) ⁽¹²⁾, etc., întărite, la caz de nevoie, prin mărturia a două persoane vrednice de credință (*de bonne vie et mœurs*), între care, dacă se poate, acea a preotului care a asistat la botezul copilului sau a persoanei care 'i-a fost naș ⁽¹³⁾».

⁽⁹⁾ Cpr. Despaghet, *op. cit.*, 271, p. 553. Weis, *op. cit.*, IV, p. 15.

⁽¹⁰⁾ Cpr. C. Paris. Sirey, 73. 2. 177. D. P. 73. 2. 59.

⁽¹¹⁾ Vezi *Curierul Judiciar* No. 32 din 29 Aprilie a. c.

⁽¹²⁾ Cpr. Trib. Paris. *J. Clunet*, 1879, p. 544, V^o *Filiation légitime*. Despaghet, *op. cit.*, 271, p. 553.

⁽¹³⁾ Cpr. și Er. Lehr, *Droit civil russe*, I, p. 24, No. 12 (ed. din 1877). — După legea rusească, este legitim copilul născut în timpul căsătoriei sau în cele 306 zile care au urmat desfacerea ei. (*Svod zakonoff Russiskoi Imperii*, art. 119, 125). Paternitatea copilului născut înainte de 180-a zi de la celebrarea căsătoriei poate fi tăgăduită de bărbatul mamei, dacă el stabilește că, în timpul legal al zămislirei, locuirea în comun a fost fisicește peste puțină din cauza absenței sale. Acțiunea în tăgăduire de paternitate trebuie să

Aceasta fiind starea legislațiunei rusești cu drept cuvânt Curtea a respins proba testimonială, care tindea la dovedirea căsătoriei, întru cât reclamantul n'a stabilit în mod prealabil neținerea registrelor din partea autorităților bisericești sau distrugerea lor prin un caz de forță majoră. Prin urmare, decisiunea ce adnotăm este juridică și din acest punct de vedere. Ea va fi, sunt convins, apreciată ca atare și în străinătate, căci ne propunem de a o traduce și de a publica cât de curând în *Recueil général des lois et des arrêts* (Sirey). Chestiunea este prea însemnată pentru ca ea să nu fie cunoscută de cât în țară. Chestiile de drept internațional interesând pe toată lumea, este bine să se știe că și la noi se dau hotărâri care fac onoare magistraților ce le pronunță.

D Alexandresco

fi exersată într'un an de la nașterea copilului, dacă bărbatul locuia în Rusia, sau în doi ani, dacă el locuia în străinătate. În ori ce caz, dacă femeia a isbutit să ascundă bărbatului nașterea copilului, termenul nu începe a curge de cât din momentul în care bărbatul a luat cunoștință despre naștere (*Svod zakonoff*, art. 129). Dacă bărbatul s'a sversit din viață în termenul util de a exercita acțiunea, și fără a fi renunțat la exercițiul ei, nici măcar tacitamente, dreptul de a o porni trece la moștenitorii săi, care sunt obligați s'o exerce în cele trei luni de la moartea lui, sau în trei luni de la nașterea copilului, dacă el s'a născut în urma morții bărbatului. (*Svod zakonoff*, art. 129 și art. 1350 urm. Pr. civ.). Cpr. Weiss, *op. cit.*, p. 10. Er. Lehr, *op. cit.*, No. 56 și 57, p. 73, 74.

Apel către abonații rămași în întârziere cu plata

Rugăm pe abonații noștri, rămași în restanță cu plata abonamentelor, să bine-voiască a achita sumele datorite, cât mai neîntârziat, direct către administrația ziarului în București, 6 Splaiul Brâncoveanu Voevod, prin mandat sau timbre poștale, sau în mâinile numai a vechilor încasatori autorizați: Manole Herişescu pentru București și I. Riveanu pentru provincie, de la cari vor primi în schimb chitanțe din registrul cu matcă, prevăzute cu ștampila ziarului nostru.

Domnii abonați ai *Curierului Judiciar* cari ș'au schimbat domiciliul cu ocazia Sf. George 23 Aprilie cor., sunt rugați a ne avisa prin o carte poștală de noua d-lor adresă, pentru a putea primi regulat ziarul.

Administrația